T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2023/652
KARAR NO : 2024/27
KARAR TR : 08/01/2024

ÖZET: Aile ve Sosyal Hizmetler Müdürlüğünde sosyal çalışmacı-eğitmen olarak çalışırken iş akdini haklı sebeple fesheden davacının, İş Kanunu'ndan kaynaklanan parasal haklarının ödenmesi istemiyle açtığı davanın ADLİ YARGI YERİNDE görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : B.P.T
Vekili : Av. Ö. Ö
Davalı : Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı
Vekili : Av. Ş. U

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili, müvekkilinin davalı bakanlık bünyesindeki Şanlıurfa İl Müdürlüğü, Suruç İlçe Aile ve Sosyal Hizmetler Müdürlüğü ve Birecik Aile ve Sosyal Hizmetler Müdürlüğü bünyesinde sosyal çalışmacı-eğitmen olarak 18/10/2010 - 18/07/2022 tarihleri arasında kesintisiz olarak çalıştığını, 07/05/2022 tarihinde evlenmesi üzerine 01/07/2022 tarihli dilekçe ile eşinin olduğu ile görevlendirmesinin yapılmasını istediğini, bunun yapılmaması halinde evlilik sebebiyle iş akdinin feshedilerek tazminatlarının ödenmesini istediğini fakat, davalı idare tarafından başvurusunun reddedildiğini, müvekkilinin iş akdinin evlilik sebebiyle haklı olarak feshedildiğini fakat kendisine hak kazandığı kıdem tazminatı, yıllık izin alacağı ve ilave tediye alacağının ödenmediğini ileri sürerek, fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydıyla şimdilik 10 TL kıdem tazminatı, 10 TL yıllık izin alacağı ve 10 TL ilave tediye alacağının faiziyle birlikte tahsili istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. Adli Yargıda

2. **Birecik 1. Asliye Hukuk Mahkemesi 13/12/2022 tarih ve E.2022/667, K.2022/1138 sayılı kararı** ile, yargı yolunun caiz olmaması nedeniyle HMK'nın 114/1-bve 115/2 maddeleri uyarınca davanın usulden reddine karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"Dava, Alacak (İşçi İle İşveren İlişkisinden Kaynaklanan) istemine ilişkindir.

Taraflar arasında öncelikle çözümlenmesi gereken uyuşmazlık, aralarındaki ilişkinin 4857 sayılı İş Kanunu kapsamında iş sözleşmesine dayalı olup olmadığı, davanın adli yargı da mı yoksa idari yargı da mı görüleceği noktasında toplanmaktadır.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun "ders görevi" başlıklı değişik 89. maddesinde "Her derecedeki eğitim ve öğretim kurumları ile Üniversite ve Akademi (Askeri Akademiler dahil), okul kurs veya yaygın eğitim yapan kurumlarda ve benzeri kuruluşlarda öğretmen veya öğretim üyesi bulunmaması halinde öğretmenlere, öğretim üyelerine veya diğer memurlara veyahut açıktan atanacaklara ücret ile ek ders görevi verilebilir. Ücretle okutulacak ders saatlerinin sayısı, ders görevi alacakların nitelikleri ve diğer hususlar Cumhurbaşkanı kararı ile tespit olunur." hükmü yer almaktadır.

657 sayılı Kanun'un 89. maddesinin verdiği yetkiye dayanılarak hazırlanmış, 09/11/2000 tarihli ve 2000/1648 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile yürürlüğe konulan, 22/12/2000 tarihli ve 24268 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğünün Merkez ve Taşra Teşkilatı ile Sosyal Hizmet Kuruluşlarında Okutulacak Ders Saatlerinin Sayısı, Ders Görevi Alacakların Nitelikleri ve Benzeri Diğer Hususların Tespitine Dair Esasların "ders ücreti karşılığında görevlendirme" başlıklı 6. maddesinde; maddenin "a,b, ve c" bentlerinde belirtilen özelliklere sahip olanlara, kuruluş müdürlüğünün talebi, İl Sosyal Hizmetler Müdürlüğünün teklifi üzerine valilik makamının onayı ile ek ders görevi verilebileceği; maddenin "d ve e" bentlerinde belirtilen özelliklere sahip olanlara İl Sosyal Hizmetler Müdürlüğünün talebi, valilik makamının teklifi üzerine Genel Müdürlük makamının onayı ile ek ders görevi verilebileceği kabul edilmiştir.

Esasların, "ek ders birim ücreti" başlıklı 8. maddesinde ise, "657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 176 ıncı maddesi gereğince ödenecek birim saat ücretleri, gündüz öğretimi kapsamında görev yapanlar bakımından gündüz öğretimi için belirlenen gösterge rakamı, gece öğretimi kapsamında görev yapanlar bakımından da gece öğretimi için belirlenen gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımından oluşan miktar üzerinden ödenir" hükmü düzenlenmiştir.

İş Kanunu'na göre işçi sayılan kimselerle işveren veya işveren vekilleri arasında iş aktinden veya İş

Kanunu'na dayanan her türlü hak iddialarından doğan hukuk uyuşmazlıklarının çözüm yeri, mülga 5521 sayılı İş Mahkemeleri Kanunu'nun 1. maddesine göre iş mahkemeleridir. 25/10/2017 tarihinde yürürlüğe giren 7036 sayılı İş Mahkemeleri Kanunu'nun 5. maddesi uyarınca ise, iş mahkemeleri; a) 5953 sayılı Kanuna tabi gazeteciler, 854 sayılı Kanuna tabi gemiadamları, 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununa veya 11/1/2011 tarihli ve 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununun İkinci Kısmının Altıncı Bölümünde düzenlenen hizmet sözleşmelerine tabi işçiler ile işveren veya işveren vekilleri arasında, iş ilişkisi nedeniyle sözleşmeden veya kanundan doğan her türlü hukuk uyuşmazlıklarına, b) İdari para cezalarına itirazlar ile 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi kapsamındaki uyuşmazlıklar hariç olmak üzere Sosyal Güvenlik Kurumu veya Türkiye İş Kurumunun taraf olduğu iş ve sosyal güvenlik mevzuatından kaynaklanan uyuşmazlıklara, c) Diğer kanunlarda iş mahkemelerinin görevli olduğu belirtilen uyuşmazlıklara ilişkin dava ve işlere bakar.

4857 sayılı İş Kanunu'nun 1. maddesinin ikinci fıkrasında, kanunun 4. maddesinde belirtilen ayrık durumlar dışında kalan bütün işyerlerine, işverenler ile işveren vekillerine ve çalışma şekline bakılmaksızın işçilere bu Kanunun uygulanacağı belirtilmiştir.

4857 sayılı Kanun'un 2. maddesinde "işçi", bir iş sözleşmesine dayanarak çalışan gerçek kişi olarak tanımlanmıştır. İşçi sıfatının kazanılması iş sözleşmesinin varlığına dayandığından, her şeyden önce ortada tarafların serbest iradeleriyle kabul edilmiş bir sözleşme ilişkisinin bulunması zorunludur. Çalışma ilişkisinin iş sözleşmesine, idarece yapılan bir görevlendirmeye veya idari sözleşmeye dayalı olup olmadığının tespiti, sonuç itibariyle yargı yolunu da belirleyecektir. Niteliği itibariyle bir özel hukuk sözleşmesi olan iş sözleşmesinde taraflar, yasaların öngördüğü sınırlar içinde sözleşmenin konusunu, amacını, biçimini, bağlantı kuracakları kişileri serbestçe seçebilirler. Buna karşılık istihdamın idari sözleşme, görevlendirme veya atama suretiyle yapılması durumunda, çalışma ilişkisinin çerçevesini oluşturan yasal mevzuat tarafların hareket serbestisini kısıtlamakta ve kişileri statü hukukuna tabi kılmaktadır. Bu nedenledir ki, özel hukuk sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar adli yargıda, idarece yapılan görevlendirmelerden ve atamalardan doğan uyuşmazlıklar ise idari yargıda çözümlenmektedir (YHGK 18/01/2017, 2015/736 esas- 2017/25 karar sayılı kararı). Dava konusu olayın temelini oluşturan ilişkinin iş sözleşmesiolmadığı, idarece yapılan görevlendirme niteliğinde olduğu anlaşılmakla yargı yoluna caiz olmaması nedeniyle davanın usulden reddine..."

3. Davacı vekilinin yazılı talebi üzerine dosya Şanlıurfa 3. İdare Mahkemesine gönderilmiş ve bu şekilde dosyanınesas kaydı yapılmıştır.

B. İdari Yargıda

4. **Şanlıurfa 3. İdare Mahkemesi 17/11/2023 tarih ve E.2023/765 sayılı kararı**ile, davanın görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu gerekçesiyle, 2247 sayılıKanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine ve dosya incelemesinin bu konuda Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilinceye kadar ertelenmesine karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"Dava dosyasının incelenmesinden; Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına bağlı Birecik Aile ve Sosyal Hizmetler Müdürlüğünde sosyal çalışmacı-eğitmen olarak 18.10.2018-18.07.2022 tarihleri arasında çalışan davacı tarafından, iş akdini evlilik sebebiyle haklı olarak feshettiğinden bahisle fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydıyla, şimdilik 10,00-TL kıdem tazminatının iş akdinin feshi tarihinden itibaren işleyecek bankalarca uygulanan en yüksek mevduat faiziyle, şimdilik 10,00-TL yıllık izin alacağının arabuluculuk başvuru tarihinden itibaren işleyecek yasal faiziyle, şimdilik 10,00-TL ilave tediye alacağının arabuluculuk başvuru tarihinden itibaren işleyecek yasal faiziyle birlikte ödenmesi istemiyle Birecik 1. Asliye Hukuk Mahkemesinin 2022/667 esas sayısına kayden dava açıldığı, anılan Mahkemenin 13.12.2022 tarih ve K.2022/1138 sayılı kararı ile "HMK'nın 114/1-b, 115/2 maddeleri uyarınca yargı yolunun caiz olmaması nedeniyle davanın usulden reddine" karar verilmesi ve kararın kesinleşmesi üzerine Mahkememizde 2023/765 sayılı esasa kayden işbu davanın açıldığı anlaşılmıştır.

Bu durumda, davacının, idareyle arasında bir hizmet ilişkisi kurulduğu, talep edilen alacaklarının İş Kanunu'ndan kaynaklanan haklardan olduğu dikkate alındığı ve ilgili mevzuat hükümleri göz önünde bulundurulduğunda, uyuşmazlığın özel hukuk hükümlerine göre görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

Nitekim; Uyuşmazlık Mahkemesi'nin (Hukuk Bölümü) 01/03/2021 tarih ve E:2021/48, K:2021/105 sayılı kararı da bu yöndedir."

III. İLGİLİ HUKUK

5. 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu'nun, 01/10/2008 tarihinde yürürlüğe giren 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 106. maddesi ile yürürlükten kaldırılan2. maddesinin birinci fıkrası şöyledir:

"Bir hizmet akdine dayanarak bir veya birkaç işveren tarafından çalıştırılanlar bu Kanun'a göre sigortalı sayılırlar..."

6. 506 sayılı Kanun'un *"Uyuşmazlıkların Çözüm Yeri"* başlıklı mülga 134. maddesi şöyledir:

"Bu Kanun'un uygulanmasından doğan uyuşmazlıklar, yetkili iş mahkemelerinde veya bu davalara bakmakla görevli mahkemelerde görülür."

7. 5510 sayılı Kanun'un *"Tanımlar"* başlıklı3. maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

"Bu Kanunun uygulanmasında;

...

6) Sigortalı: Kısa ve/veya uzun vadeli sigorta kolları bakımından adına prim ödenmesi gereken veya kendi adına prim ödemesi gereken kişiyi,

...

ifade eder.

..."

8. 5510 sayılı Kanun'un 79. madde ile başlayan 4. Kısmında, primlere ilişkin hükümlere yer verilmiştir.

9. 5510 sayılı Kanun'un "*Uyuşmazlıkların çözüm yeri*" başlıklı 101. maddesi şöyledir:

"Bu Kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde, bu Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıklar iş mahkemelerinde görülür."

10. 4857 sayılı İş Kanunu'nun *"Amaç ve kapsam"* başlıklı1. maddesi şöyledir:

"Bu Kanunun amacı işverenler ile bir iş sözleşmesine dayanarak çalıştırılan işçilerin çalışma şartları ve çalışma ortamına ilişkin hak ve sorumluluklarını düzenlemektir.

Bu Kanun, 4 üncü Maddedeki istisnalar dışında kalan bütün işyerlerine, bu işyerlerinin işverenleri ile işveren vekillerine ve işçilerine faaliyet konularına bakılmaksızın uygulanır.

İşyerleri, işverenler, işveren vekilleri ve işçiler, 3 üncü maddedeki bildirim gününe bakılmaksızın bu Kanun hükümleri ile bağlı olurlar."

11. 4857 sayılı Kanun'un8. maddeyle başlayan "*İş Sözleşmesi, Türleri ve Feshi*" başlıklı İkinci Bölümünde kıdem tazminatı, ücretli izin, bildirim süresinden kaynaklanan yükümlülük ve haklara ilişkin hususlarayer verilmiştir.

12. 7036 sayılı İş Mahkemeleri Kanunu'nun "*İş mahkemelerinin kuruluşu*" başlıklı 2. maddesi şöyledir:

"(1) İş mahkemeleri, Hâkimler ve Savcılar Kurulunun olumlu görüşü alınarak, tek hâkimli ve asliye mahkemesi derecesinde Adalet Bakanlığınca lüzum görülen yerlerde kurulur. Bu mahkemelerin yargı çevresi, 26/9/2004 tarihli ve 5235 sayılı Adlî Yargı İlk Derece Mahkemeleri ile Bölge Adliye Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkında Kanun hükümlerine göre belirlenir.

(2) İş durumunun gerekli kıldığı yerlerde iş mahkemelerinin birden fazla dairesi oluşturulabilir. Bu daireler numaralandırılır. İhtisaslaşmanın sağlanması amacıyla, gelen işlerin yoğunluğu ve niteliği dikkate alınarak, daireler arasındaki iş dağılımı Hâkimler ve Savcılar Kurulu tarafından belirlenebilir. Bu kararlar Resmî Gazete'de yayımlanır. Daireler, tevzi edilen davalara bakmak zorundadır.

(3) İş mahkemesi kurulmamış olan yerlerde bu mahkemenin görev alanına giren dava ve işlere, o yerdeki asliye hukuk mahkemesince, bu Kanundaki usul ve esaslara göre bakılır."

13. 7036 sayılı Kanun'un "*Dava şartı olarak arabuluculuk*" başlıklı 3. maddesinin (1) numaralı fıkrasının birinci cümlesi şöyledir:

"(1)Kanuna, bireysel veya toplu iş sözleşmesine dayanan işçi veya işveren alacağı ve tazminatı ile işe iade talebiyle açılan davalarda, arabulucuya başvurulmuş olması dava şartıdır."

14. 7036 sayılı Kanun'un *"Görev"* başlıklı 5. maddesi şöyledir:

"(1) İş mahkemeleri;

a) 5953 sayılı Kanuna tabi gazeteciler, 854 sayılı Kanuna tabi gemiadamları, 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununa veya 11/1/2011 tarihli ve 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununun İkinci Kısmının Altıncı Bölümünde düzenlenen hizmet sözleşmelerine tabi işçiler ile işveren veya işveren vekilleri arasında, iş ilişkisi nedeniyle sözleşmeden veya kanundan doğan her türlü hukuk uyuşmazlıklarına,

b) İdari para cezalarına itirazlar ile 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi kapsamındaki uyuşmazlıklar hariç olmak üzere Sosyal Güvenlik Kurumu veya Türkiye İş Kurumunun taraf olduğu iş ve sosyal güvenlik mevzuatından kaynaklanan uyuşmazlıklara,

c) Diğer kanunlarda iş mahkemelerinin görevli olduğu belirtilen uyuşmazlıklara, ilişkin dava ve işlere bakar."

15. 7036 sayılı Kanun'un "*Geçiş Hükümleri*" başlıklı geçici 1. maddesi şöyledir:

"(1) Mülga 5521 sayılı Kanun gereğince kurulan iş mahkemeleri, bu Kanun uyarınca kurulmuş iş mahkemeleri olarak kabul edilir. Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce açılmış olan davalar, açıldıkları mahkemelerde görülmeye devam olunur.

(2) Bu Kanunun dava şartı olarak arabuluculuğa ilişkin hükümleri, bu hükümlerin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla ilk derece mahkemeleri ve bölge adliye mahkemeleri ile Yargıtayda görülmekte olan davalar hakkında uygulanmaz.

(3) Başka mahkemelerin görev alanına girerken bu Kanunla iş mahkemelerinin görev alanına dâhil edilen dava ve işler, iş mahkemelerine devredilmez; kesinleşinceye kadar ilgili mahkemeler tarafından görülmeye devam olunur.

(4) İlk derece mahkemeleri tarafından bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce verilen kararlar, karar tarihindeki kanun yoluna ilişkin hükümlere tabidir."

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

16. Uyuşmazlık Mahkemesinin Muammer TOPAL'ın Başkanlığında, Üyeler Nilgün TAŞ, Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 08/01/2024 tarihli toplantısında; dosya üzerinde 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, olay kısmında belirtildiği üzere, tarafları, konusu ve nedeni aynı olan davada; adli yargı yerince idari yargı yerinin görevli olduğu gerekçesiyle verilmiş bir görevsizlik kararı bulunmakta olup, davacı vekilinin talebiüzerine kendine gelen dosyayı/davayı inceleyen idari yargı yerinin sahip olduğu seçenekler ile verdiği karar bakımından bir değerlendirme yapılması gerekmektedir.

17. 2247 sayılı Kanun'un 14. maddesinde yer alan, "*Olumsuz görev uyuşmazlığının bulunduğunun ileri sürülebilmesi için adli ve idari yargı mercilerinin tarafları, konusu ve sebebi aynı olan davada kendilerini görevsiz görmeleri ve bu yolda verdikleri kararların kesin veya kesinleşmiş olması gerekir.*

Bu uyuşmazlığın giderilmesi istemi, ancak davanın taraflarınca (...) ileri sürülebilir." hükmüne göre, adli yargı yerinin kesinleşmiş görevsizlik kararı üzerine idari yargı yerince de görevsizlik kararı verilmesi ve bu kararın kesinleşmesi halinde, olumsuz görev uyuşmazlığı doğmuş olacak; hukuk alanında doğmuş bulunan bu uyuşmazlığın giderilmesi istemi ise, ancak davanın taraflarınca ileri sürülebilecektir.

18. 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesindeki "*Adli ve idari yargı mercilerinden birisinin kesin veya kesinleşmiş görevsizlik kararı üzerine kendisine gelen bir davayı incelemeye başlayan veya incelemekte olan bir yargı mercii davada görevsizlik kararı veren merciin görevli olduğu kanısına varırsa, gerekçeli bir karar ile görevli merciin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurur ve elindeki işin incelenmesini Uyuşmazlık Mahkemesinin karar vermesine değin erteler.*

(Değişik ikinci fıkra: 23/7/2008 – 5791/9 md.) Yargı merciince, önceki görevsizlik kararına ilişkin dava dosyası da temin edilerek, gerekçeli başvuru kararı ile birlikte dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilir." hükmüne göre ise, idari yargı yeri, davaya bakma görevinin daha önce görevsizlik kararı veren idari yargı yerine ait olduğunu belirten gerekçeli bir karar ile doğrudan Uyuşmazlık Mahkemesine başvurma olanağına sahiptir. Şu kadar ki, başvuru kararının, görev konusunda Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilmesine değin işin incelenmesinin ertelenmesi hususunu da içermesi gerekir.

19. Kanun koyucu, 14. maddeye göre olumsuz görev uyuşmazlığı doğması durumunda her iki yargı yerince işten el çekilmiş olduğundan başvurma iradesini davanın taraflarına bırakmış iken, bu yönteme oranla daha kısa zamanda çözüme ulaşılmasını amaçladığı 19. madde ile, daha önce görevsizlik kararı veren yargı yerinden sonra davayı inceleyen yargı yerine, işten el çekmeden doğrudan Uyuşmazlık Mahkemesine başvurma olanağını tanımıştır.

20. Öte yandan; 2577 sayılı Kanun'un9. maddesinin 1. fıkrasında; "*1. (Değişik: 5/4/1990-3622/2 md.) Çözümlenmesi Danıştayın, idare ve vergi mahkemelerinin görevlerine girdiği halde, adli yargı yerlerine açılmış bulunan davaların görev noktasından reddi halinde, bu hususstaki kararların kesinleşmesini izleyen günden itibaren otuz gün içinde görevli mahkemede dava açılabilir. Görevsiz yargı merciine başvurma tarihi, Danıştaya, idare ve vergi mahkemelerine başvurma tarihi olarak kabul edilir.* " hükmü yer almıştır.

21.Hukuk uyuşmazlıklarında, görevli veya yetkili olmayan mahkemeye açılan davanın görev veya yetki yönünden reddedilerek dava dosyasının görevli veya yetkili mahkemeye gönderilmesi, ancak aynı yargı düzeni içinde yer alan mahkemeler arasında olanaklı olup; bu hususa ilişkin 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 20. maddesiyle 2577 sayılı Kanun'un 15. maddesinin 1. fıkrası (a) bendinin ikinci cümlesindeyer alan "görev" kuralları, aynı yargı düzeni içindeki mahkemelerin işbölümü esasına ilişkin düzenlemelerdir. Oysa yargı yolunu değiştiren görevsizlik kararı verilmesi durumunda, dava dosyasının görevli olduğundan bahisle farklı bir yargı düzeninde yer alan mahkemeye gönderilebilmesine olanak tanıyan bir düzenleme bulunmamaktadır.

22. Göreve ilişkin kararın, işbölümü esasına göre veya yargı yolu bakımından verilmiş olması farklı sonuçlar doğurmaktadır. Şöyle ki; işbölümü esasına göre verilen görevsizlik kararı sonucu dava dosyasının görevli mahkemeye gönderilmesi durumunda, dava başvuru tarihi itibariyle görevli mahkemede açılmış sayılmaktadır. Yargı yolunu değiştiren görevsizlik kararı verilmesi durumunda ise, görevli olduğu işaret edilen yargı yerine, bu yargı yerinin uyguladığı usul kurallarına uygun olarak yeniden dava açılması zorunlu bulunmaktadır.

23. Olay kısmında belirtildiği üzere, adli yargı yerince, görevsizlik kararı yanındataraflardan birinin

başvurarak talepte bulunması halinde dosyanın görevli Şanlıurfa İdare Mahkemesine gönderilmesine de karar verilmiş, davacı vekilinin yazılı talebi üzerine dosya Şanlıurfa 3. İdare Mahkemesine gönderilmiş ve bu yargı yerince, kendisine gelen adli yargı yerine ait dava dosyası üzerinde inceleme yapılarak, -sonuç itibariyle- 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesine göre Uyuşmazlık Mahkemesine başvurulmasına karar verilmiş olup, yukarıda yapılan açıklamalara göre, 2577 sayılı Kanun'un 3. ve 9. maddelerinde öngörülen şekilde usulüne uygun olarak idari yargı yerine açılmış bir dava bulunduğundan söz etmek olanaksızdır.

24. Durum böyle olmakla birlikte, kamu düzenine ilişkin bulunan usul eksikliğinin tespiti ve düzeltilebilmesi Uyuşmazlık Mahkemesinin görev ve yetkisi dışında kaldığından, Uyuşmazlık Mahkemesinin önüne gelmiş bulunan görev uyuşmazlığının varlığı kabul edilerek çözüme kavuşturulması, dava ekonomisine ve Uyuşmazlık Mahkemesinin kuruluş amacına da uygun düşecektir.

25. Diğer taraftan; Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi İkinci Dairesinin 14/10/2008 tarihli Mesutoğlu–Türkiye kararında Başvuru No:36533/04, İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 9. maddesinin uygulamasının çok katı biçimde ve aşırı şekilci gerçekleşmesi nedeniyle, başvuranların mahkemeye erişim haklarının ve dolayısıyla Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 6/1 nci maddesinin ihlal edildiği sonucuna varıldığı hususu da gözetildiğinde, olumsuz görev uyuşmazlığının giderilmesi amacıyla, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesine göre yapılan başvurunun esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

26. Raportör-Hakim Süleyman ARIDURU'nun, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ'nin davada adli yargının, Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın ise davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

27. Dava, davalı bakanlık bünyesindeki Şanlıurfa İl Müdürlüğü, Suruç İlçe Aile ve Sosyal Hizmetler Müdürlüğü ve Birecik Aile ve Sosyal Hizmetler Müdürlüğü bünyesinde 18/10/2010 - 18/07/2022 tarihleri arasında, sosyal çalışmacı-eğitmen olarak görev yaparken iş akdini fesheden davacının çalıştığı döneme ilişkin, kıdem tazminatı, yıllık izin alacağı ve ilave tediye alacağının faiziyle birlikte ödenmesi istemiyle açılmıştır.

28. Davacının, idareyle arasında bir hizmet ilişkisi kurulduğu, talep edilen kıdem tazminatı, yıllık izin alacağı ve ilave tediye alacağının, İş Kanunu'ndan kaynaklanan haklardan olduğu dikkate alındığında, uyuşmazlığın özel hukuk hükümlerine göre görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

29. Yukarıda belirtilen hususlar gözönünde bulundurularak; Şanlıurfa 3. İdare Mahkemesinin başvurusunun kabulü ile Birecik 1. Asliye Hukuk Mahkemesince verilen 13/12/2022 tarih ve E.2022/667, K.2022/1138 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Şanlıurfa 3. İdare Mahkemesinin BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile Birecik 1. Asliye Hukuk Mahkemesince verilen 13/12/2022 tarih ve E.2022/667, K.2022/1138 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

08/01/2024 tarihinde, Üyeler Ahmet ARSLAN ve Bilal ÇALIŞKAN'ın KARŞI OYLARI ve OY ÇOKLUĞUYLA KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Muammer TOPAL	Nilgün TAŞ	Doğan AĞIRMAN	Eyüp SARICALAR

Üye	Üye	Üye
Ahmet ARSLAN	Mahmut BALLI	Bilal ÇALIŞKAN

KARŞI OY

Dava, davalı bakanlık bünyesindeki Şanlıurfa İl Müdürlüğü, Suruç İlçe Aile ve Sosyal Hizmetler Müdürlüğü ve Birecik Aile ve Sosyal Hizmetler Müdürlüğü bünyesinde 18/10/2010 - 18/07/2022 tarihleri arasında, sosyal çalışmacı-eğitmen olarak görev yaparken iş akdini fesheden davacının çalıştığı döneme ilişkin, kıdem tazminatı, yıllık izin alacağı ve ilave tediye alacağının faiziyle birlikte ödenmesi istemiyle açılmıştır.

Davacının, davalıya bağlı Şanlıurfa İl Müdürlüğü, Suruç İlçe Aile ve Sosyal Hizmetler Müdürlüğü ve Birecik Aile ve Sosyal Hizmetler Müdürlüğünde, 657 sayılı Kanun'un 89. maddesinin verdiği yetkiye dayanılarak hazırlanan 'Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğünün Merkez ve Taşra Teşkilatı ile Sosyal Hizmet Kuruluşlarında Okutulacak Ders Saatlerinin Sayısı, Ders Görevi Alacakların Nitelikleri ve Benzeri Diğer Hususların Tespitine Dair Esaslar' kapsamında, Genel Müdürlük makamının onayıyla ek ders ücreti karşılığında sosyal çalışmacı-eğitmen olarak çalıştığı, ödenecek ücretinin 657 sayılı Kanun'un 176. maddesine göre belirlendiği anlaşılmaktadır.

657 sayılı Kanun'un 89. maddesinin verdiği yetkiye dayanılarak hazırlanan esaslarda, ders görevi alacakların taşıması gereken nitelikler, göreve alınma, çalışma koşulları ile yapılacak ödemeler önceden düzenlenmiş, idareye göreve alma ve sonlandırma gibi konularda üstün yetkiler verilmiştir.

Dosyanın incelenmesinden, taraflar arasında iş sözleşmesi bulunmadığı, çalışma ilişkisinin idarece yapılan görevlendirmeye dayalı olduğu, göreve alınma, çalışma koşulları ile ödenecek ücretin statü hukuku içinde düzenlendiği anlaşılmaktadır.

Bu itibarla, taraflar arasındaki ilişki statü hukukuna tabi olup, uyuşmazlığın çözümü iş mahkemelerinin görev alanına girmemektedir. Sosyal Güvenlik Hukuku açısından, primlerin Sosyal Güvenlik Kurumu'na ödenmesi, davacının özel hukuk kapsamında sözleşme ile çalıştığını göstermeyeceği açıktır.

Bu durumda, ücret, çalışma saati, süreleri ve benzeri bir çok esaslı çalışma koşulunun statü hukuku içinde önceden düzenlendiği ve idareye üstün yetkiler tanındığı çalışma ilişkisinde, başta İş Kanunu olmak üzere özel hukuk hükümlerinin uygulanması ilişkinin niteliğiyle bağdaşmadığı dikkate alındığında davanın görüm ve çözümünün idari yargı yerlerine ait bulunduğu oyu ile davanın çözümünde adli yargı yerlerine görevli olduğu yolunda verilen karara katılmıyoruz.

Üye	Üye
Ahmet ARSLAN	Bilal ÇALIŞKAN